

№ 113 (19627) 2010-рэ илъэс БЭРЭСКЭЖЪЫЙ МЭКЪУОГЪУМ и 16

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИІЭП

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Адыгеим и Президент лэжьыгъэ хьасэхэр

КЪЫПЛЪЫХЬАГЪЭХ

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТхьакІущынэ Аслъан лэжьыгъэм иІухыжьын ехъулІэу республикэм игубгъохэм якъэплъыхьан Джэджэ районым щиублагъ. Республикэм ипащэ игъусагъэх АР-м и Премьерминистрэу КъумпІыл Мурат, мэкъу-мэщым иІофыгъохэм афэгъэзэгъэ министерствэхэмрэ ведомствэхэмрэ япащэхэр, муниципальнэ образованием иадминистрацие илІыкІохэр.

Шъугу къэдгъэкІыжьын Джэджэ районыр аграрнэу зэралъытэрэр: мыщ жъокІупІэ гектар мин 62,3-м ехъу иІ, республикэм ижьокІупІэхэм языщанэ фэдиз ар мэхъу. АР-м мэкъу-мэщымкІэ и Министерствэ къызэритыгъэмкІэ, районым хьэр гектар мини 4 фэдизмэ къащагъэкІыгъ, зы гектарым центнер 47,9-рэ фэдиз къырахыгъ, пстэумк и гектар 680-м ехъумэ хьэр ащы уахыжьыгъ. Районым ихъызмэтшІапІэхэм рапсым иІухыжьынкІи гъэхьэгъэ шІукІаехэр ашІыгъэх. ПстэумкІи гектар мини 2-м щыщэу гектар 80 фэдизым лэжьыгъэр щы Іуахыжьыгъ, зы гектарым центнер 20,4-рэ фэдиз къытыгъ.

Анахь культурэ шъхьа Гэу щыт коцым гектар мин 28,6-рэ фэдиз рай- дент ипресс-къулыкъу

оным щеубыты. Республикэм и Президент зэрэхигъэунэфыкІыгъэмкІэ, бжыхьасэхэм лэжьыгъэ дэгъу къатынэу мэгугъэх, ау лэжьыгъэр зэрэІуахыжьыщт шІыкІэмрэ пІальэмрэ бэ яльытыгьэр. ПстэумкІи техникэ 90-рэ фэдиз лэжьыгъэм иІухыжын хэлэжьэщт.

Лэжьыгъэм иІухыжьын икІ эуххэм къызэрагъэльагъорэмкІэ, районыр ренэу анахь дэгъуищымэ ахэхьэ. — хигъэунэфыкІыгъ ТхьакІущынэ Аслъан районым ихъызмэтшІапІэхэр къызекІухьэхэм. -Непэ ежь чІыгулэжьхэм яльытыгьэр зэкІэ ашІагъ ыкІи лэжьыгъэ дэгъу къагъэкІыгъ. Непэ Джэджэ районым ищысэкІэ къэпІон плъэкІыщт республикэм лэжьыгъэм икъэхьыжьынкІ́э гъэхъэгъэ инхэр зэришІыщтхэр, мы аужырэ илъэсищым шэн зэрафэхъугъэм тетэу.

Республикэм ипащэ чІыплъыр имехеІпаІштемкы е с цы желык ащыІагъ. Мы илъэсым районым ихъызмэтшІапІэхэм ар зыхалъхьэрэ чІыгур фэди 7-кІэ нахьыбэ ашІыгъ ыкІи гектар 670-м нагъэсыгъ.

Адыгэ Республикэм и Прези-

НыбжьыкІэхэм язэпхыныгъэ агъэпытэ

Тигъэзет къызэрэхиутыгъэу, Къыблэ ыкІи Темыр-Кавказ федеральнэ шъолъырхэм яныбжьыкІэ парламентариехэм я Межрегиональнэ форум Адыгеим къыщызэІуахыгъ. Мэфищым къыкІоцІ кІощт Іофтхьабзэм ныбжьыкІэхэр непэ зыгъэгумэкІырэ Іофыгьохэм, Урысыем хэхьоныгьэхэр ышІыхэзэ ыпэкІэ льыкІотэным фэшІ ахэм зэшІуахын алъэкІыщтхэм, пшъэрылъэу зыфагъэуцужьыхэрэм ащытегущыІэщтых.

Іофтхьабзэм кІэщакІо фэхъугъэх УФ-м иныбжьыкІэ парламентхэм я Ассоциацие, партиеу «Урысые ЗыкІым и НыбжыкІэ гвардие», нэмыкІхэри.

Форумым къыдыхэльытагъэу, мэкъуогъум и 15-м гъэзетэу «АиФ-Адыгея» зыфиІорэм иредакцие зэхэщак Гохэм пресс-конференцие щырагь эк Гок Гыгъ. Ащ къыщыгущы Гагъэх Къыблэ ык Ги Темыр-Кавказ федеральнэ шъолъырхэм яныбжьыкІэ парламентхэм якоординационнэ советхэм ятхьаматэхэу НэтІахь Аслъанрэ Гимур Сагеевымрэ. Къэралыгъо мэхьанэ зиІэ Іофтхьабзэхэм ныбжьыкІэхэр ахэлэжьэнхэмкІэ непэ амалэу щыІэхэм, шъолъырит Тум ык Іи зэрэ Урысыеу ащы Іэ ныбжьыкІэ парламентхэм хэхьоныгъэхэр ашІынхэмкІэ анахьэу унаІэ зытебгъэтын фэе лъэныкъохэм ахэр къатегушы Гагъэх.

АР-м ныбжык Іэ Іофхэмк Іэ и Комитет итхьаматэу Къэрэтэбэнэ Мыхьамодэ къызэрэхигъэщыгъэмкІэ, мыщ фэдэ межрегиональнэ форумхэр Адыгеим щызэхэщэгъэнхэм сыд фэдэрэ лъэныкъокІи мэхьанэшхо иІэу щыт. Ахэм яшІуагъэкІэ непэ тиреспубликэ ищыІэкІэпсэукІэ зыфэдэр, гъэхъагъэу иІэхэр Урысыем исубъект зэфэшъхьафхэм ащызэлъашІэ. Пшъэрылъ шъхьаІэу зыфагъэуцужьырэр ныбжьыкІэ Іофтхьабзэу тикъэралыгъо щызэхащэхэрэм Мыекъуапэ ягупчэу шІыгъэныр ары. А зэкІэри зэшІохыгъэным пае, 2007-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу Адыгеим ныбжьык Іэ парламентым Іоф щешІэ, ащ илІыкІохэр Іофтхьэбзэ зэфэшъхьафхэм чанэу ахэлажьэх, афэшІэщтыр зэшІуахы.

ЗэхэщакІохэм зэрагьэнэфагьэмкІэ, мэкьуогьум и 18-м форумыр зэфашІыжьыщт.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

КЪЭБАР ЖЪУГЪЭМ ИАМАЛХЭМ Я ДУНЭЕ ФОРУМ

Адыгеим щызэІукІэщтых

СМИ-хэм яя IV-рэ Дунэе форумэу Адыгеим щык Іощтым изэхэщэкІо комитет изэхэсыгьо мы мафэхэм тикъэлэ шъхьаІэ щыкІуагъ.

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэ--ее сІванда мехуалеалит еду пхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет къызэрэщыхагъэщыгъэмкІэ, мэкъуогъум и 24-м къыщегъэжьагъэу и 26-м нэс Мыекъуапэ щыкІощт форумым Іофтхьэбзэ гъэнэфагъэхэр къыдыхэлъытэгъэщтых, секцие зэфэшъхьафхэм Іоф ашІэщт. Региональнэ СМИ-м хэхъоныгъэхэр ашІынхэмкІэ Іофыгъоу къэуцухэрэм. нэмык Ільэныкьохэми атегушыІэштых.

Джащ фэдэу терроризмэм ыкІи экстремизмэм апэшІуекІогъэным пае къэбар жъугъэм иамалхэу реестиних песк мехейиша мехноит гъэпытэгъэным, ксенофобием епхыгъэ Іофыгъохэм, нэмыкІ гумэкІыгъоу щыІэныгъэм къыздихьыхэрэм журналистхэр атегущы Гэщтых, хэкіыпі эу щы і эхэм яусэщтых.

Къыблэ ыкІи Темыр-Кавказ федеральнэ шъолъырхэм ясубъект 12-мэ Іоф ащызышІэрэ журналистхэр, блэкІыгъэ илъэсым фэдэу Абхъазым ыкІи Къыблэ Осетием, апэрэу Тыркуем ялІыкІохэр форумым хэлэжьэщтых.

ЗэхэщакІохэм пэшІорыгъэшъэу зэрагъэнэфагъэмкІэ, федеральнэ хэбзэгъэуцу органхэм, информационнэ политикэм хэхьоныгъэхэр ышІынхэмкІэ ифонд, федеральнэ ыкІи межрегиональнэ информагентствэхэм, телерадиокомпаниехэм ыкІи гъэзетхэмрэ журналхэмрэ ялІыкІохэр форумым хэлэжьэщтых. (Тикорр.).

Сомэ миллиони 2,2-рэ пэ Іуагъэхьащт

Мыекъопэ районым ит псэупІэу ХъымыщкІэй дэс унагьохэм ащыщхэм аГыгъ къохэр африканскэ емынэм ыпкъ къикІзу зэрэл Гагъэхэм УФ-м и МЧС АР-мк Гэ и Гъэ Горыш Гап Гэ джырэблагьэ тыщигъэгъозагь. ЗэрагъэунэфыгъэмкІэ, блэкІыгъэ тхьамафэм къыкІоцІ пстэумкІи къо 12 мы псэупІэм щылІагь. Е.Власенкэм изакьоу къуиплІ ищагу дэлІыкІыгь. Ащ фэдэу узыр льыкІуатэмэ цІыфхэм зэрар мымакІэу аригьэшІыным ищынагьо

ГумэкІыгъом идэгъэзыжьын МЧС-м, МВД-м ыкІи ветеринариемкІэ ГъэІорышІапІэм акІуачІэхэр ратэкъулІагъэх. ХъымыщкІэй идэхьэгъу дэжь щагъэуцугъэ ветеринар-милицейскэ постым чэщи мафи Іоф ешІэ, цІыфэу дэсхэм заГуагъакГэ, зэдэгущы-

Іэгъухэр адашІых. Ащ имызакъоу АР-м мэкъумэщ хъызмэтымкІэ и Министерствэ къызэрэща ІуагъэмкІэ, африканскэ емынэм икъежьапІэ игъэкІодын министрэхэм я Кабинет иІэпэчІэгъэнэ фонд къыхэхыгъэу сомэ миллиони 2,2-рэ пэІуагъэхьанэу республикэм ипащэхэм рахъухьагъ. Ахъщэр узым икъежьапІэ гъэкІодыгъэным фэшІ зэхэубытагъэу Іофтхьабзэу зэшІуахыщтхэм атырагъэкІодэщт, къохэр зышІолІэгъэ унагъохэми компенсациехэр аратыжыштых. Зы килограмм пэпчъ сомэ 66-рэ аратынэу ары зэрэрахъухьагъэр.

Африканскэ емынэр къохэм анэмыкІ зэрэнэмысыщтыр, цІыфхэмкІэ шынагьоу зэрэщымытыр, Іофхэр зэрэльыкІуатэхэрэм республикэм ипащэхэр зэрэльыпльэхэрэр, анаІэ зэрэтетыр мэкъумэщ хъызмэтымкІэ министрэр къызэгущыІэм къыІуагъ.

«Тафэразэу тыкъэкІожьыгъ»

Нэгъэплъэ Аскэрбый ыцІэ зыгъэІугъэр, Адыгеим имызакъоу къош республикэхэми ащязыгъэш Гагъэр адыгэ лъэпкъым филэжьыгъэр ары. Лъэпкъым къыкГугъэ гъогум фэгъэхьыгъэу ащ фильмитІу «Черкесия» ыкІи «Черкесия. Адыгэ Хабзэ» ыІоу тырихыгь, ыгъэуцугь.

Ахэм Адыгеим ыкІи къош республикэхэм ащяпльыгьэх. Джы жьоныгъуакІэм икІэухым а фильмэхэм яльэтегьэуцохэр адыгэхэр зыщыпсэурэ хэгъэгухэм ащыкІуагъэх. Ас-кэрбый иІофшІагъэхэм Тыркуемрэ Иорданиемрэ ащяплъыгъэх, ащатегущыІагъэх. Ащ дакІоу непэ адыгэу ІэкІыбым щы Гэхэм ящы Гэк Гэ-псэук Гэ ехьыл Гэгьэ материалхэр я 3-рэ фильмэу «Черкесия. Чужбина» зыфи Горэм пае къытырахыгъэх.

ІэкІыбым къызекІыжьым Аскэрбый гущыІэгьу тыфэхъугъ.

чІыгужъым зэ нэмыІэми къэкІонхэу фаех.

Къайсыр ыуж Аданэ тыщы-Іагъ. Ащ тик и Антакием тыкІуагъ. Мыщ къыщытпэгъокІыгъэх Апыщ Илхьан Хьаджэмрэ Гъонэжьыкъо Мэмэтрэ. Пчыхьэм адыгэ къуаджэу Рихьанием тыкІуагъ. Непэ ащ щыпсэурэм инахьыбэр араб.

ЕтІанэ Сириер зэпытчи, Иорданием тыкТуагъ. Сириеми Тоф къыщытшІэнэу щытыгъ, ау Адыгэ Хасэм ипащэ (техьэгъакІ) игъом хабзэм илІыкІохэм Іуагъэ зэрадимышІыгъэм къыхэкІэу ащ тыкъыщыуцунэу хъугъэп.

Иорданием ичІыпІабэмэ тащы-Іагъ. ТиІофшІэн зэхэтщэнымкІэ ащ ІэпыІэгъу къыщытфэхъугъэх Иорданием и ВВС игенералзу, джы пенсием щыІзу, Хасэм ипащэу Молэ Исхьакъ, кІэлэцІыкІу 700 зыщеджэрэ еджапІэм икІэлэегъаджэу Захьирэ Джамбек, ахэм ягъусагъэх Анцокъо Низар ыкІи нэмыкІхэри.

Амман тыкъэтыфэ Адыгэ Хасэм, бзыльфыгьэ хасэм, адыгэ еджапІэм, каналэу «Нарт-ТВ»-м тащыІагь. А каналымкІэ къагъэльэгьонэу фильмэу «Адыгэ хабзэ» зыфиІорэр ястыгъ.

Аскэрбый къызэриІуагъэмкІэ, къэралыгъуитІум дэгъоу Іоф къыщашІагъ, цІыфыбэмэ аІукІагъ, фильмакІэм пае матери-

ШІуагъэ къытэу загъэпсэфыным иамалхэр зэрахьэх

КІэлэцІыкІухэм языгъэпсэфыгъо уахътэ шІуагъэ къытэу зэхэщэгъэным, япсауныгъэ гъэ--фоІ естихпк минестетип тхьабзэхэр зехьэгъэнхэм къэралыгъом мэхьанэшхо реты.

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъокІэ гъэсэныгъэм ыкІи шІэныгъэмрэкІэ Министерствэр икІэщакІоу кІэлэеджакІохэм ягъэмэфэ зыгъэпсэфыгъо мыгъэ зэхащагъ. Республикэм икъалэхэм ыкІи ирайонхэм япащэхэм унашъоу ашІыгъэхэм атетэу кІэлэцІыкІухэм мафэрэ зызщагъэпсэфыщт лагерьхэр чІыпІэ еджапІэхэм къащызэІуахыгъэх. Ащ фэдэ лагерь 88-м нэбгырэ 7500-рэ гъэмэфэ мазэхэм защагъэпсэфыщт.

АР-м гъэсэныгъэмрэ ыкІи шІэныгъэмрэкІэ и Министерствэ иІофышІэу Мамыщ Юрэ къызэриІуагъэмкІэ, Роспотребнадзорым и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм еджапІэхэм

ащыІэ лагерьхэм альыпльэрэ органхэр игъусэхэу муниципальнэ образованиехэм япащэхэм пэшІорыгъэшъэу заІуагъэкІагъ ыкІи лагерьхэм яухьазырыныгъэ ауплъэкІугъ.

КІэлэцІыкІухэм языгъэпсэфыгъо уахътэ пэІуагъэхьанэу мыгъэ республикэ бюджетым сомэ миллион 12-рэ мин 555-рэ къафитІупщыгъ. Адрэ муниципальнэ образованиехэм ябюджетхэм къахэкІыгъэ мылькур (ар зэкІэмкІи сомэ миллиони 2-рэ мин 637-м ехъу) лагерьхэм якъызэІухын, ящыкІэгъэщт оборудованиер къэщэфыгъэным, кІэлэцІыкІухэм япсауныгъэ щынэгъончъэу щытыным фэшІ Іофтхьабзэу зэхащэхэрэм апэІуагъахьэ. Мы мафэхэм АР-м гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ и Министерствэ и Іофыш Іэхэр тиреспубликэ икъалэхэм ыкІи ирайонхэм ащыІэ лагерьхэм яІофшІэн зэрэзэхэщагьэр ауплъэк**І**у. *КІАРЭ Фатим*.

ПЕНСИЕХЭМКІЭ ФОНДЫМ ШЪУЩЕГЪЭГЪУАЗЭ

КІэныр зытефэхэрэм аратыжьы

Ныбжым ыкІи сэкъатныгъэм ательытэгьэ пенсиехэр ІахьитІоу зэхэтынхэ альэкІыщт: страховоимрэ зэІуагъэкІэрэ Іахьэмрэ. ЗэГуагъэкГэрэ Гахьэр афагъэна-фэ ныбжыр — бзылъфыгъэхэр илъэс 55-м ыкІи хъулъфыгъэхэр ильэс 60-м зынэсыхэкІэ ыкІи апэрэу ар зыфагъэуцущтхэр 2012—2013-рэ илъэсхэм пенсием кІощтхэр ары. Арэу щытми, пенсиехэм апае мылъку зэ-ІузыгъэкІэгъэ цІыфыр ыныбжькІэ пенсием нэмысыгъэу идунай ыхъожьыгъэмэ, а мылъкур иунагьо щыщхэм кІэнэу аІукІэжьын ылъэкІыщт. 2007-рэ илъэсым шэкІогъум и 3-м кІуачІэ яІэ хъугъэ страховать ашІыгъэ цІыфым илицевой счет фэшІкІэ къыщызэІуахыгъэ Іахьэм ахъщэу щызэ-ІукІагьэр зидунай зыхьожьыгьэм иунагьо щыщхэм Урысые Федерацием ПенсиехэмкІэ ифонд зэраритыжырэ Шапхъэхэм.

Шапхъэхэр алъэІэсых ІофшІэнымкІэ пенсием пае мылъкур УФ-м ПенсиехэмкІэ ифонд е мыкъэралыгъо пенсие фондхэмкІэ къикІызэ зэІузыгъэкІэгъэ цІыфым иунагьо щыщхэм. Правоприемникхэу щытынхэ алъэкІыщт пенсием кІонэу щытыгъэ цІыфым зыщыпсэурэ чІыпІэм ПФР-м иорганэу щылажьэрэм ритыгъэгъэ заявлением къыщигъэлъэгъогъэ зы нэбгырэр е нэбгырэ заулэр. Пенсием кІонэу шытыгьэм аш фэдэ льэІу тхыль аримытыгъагъэмэ, пенсиехэм апае ащ мылькоу зэГуигъэкГагъэр мыщ къызэрэкГэлъыкГорэм фэдэу атырагуащэ:

- апэрапшІэу зэратыжьхэрэм къахеубытэх икІэлэцІыкІухэр (ыпІужьынхэу аІихыгъагъэхэри зэрэдыхэтхэу), ишъхьэгъусэ, ятэ-янэхэр (зыпІужьыгъэри зэрэды-

- ятІонэрэ купым хэхьэх (апэрэ купым хэхьэрэ правоприемникхэр щымы Ізхэмэ) ышхэр, ышыпхъухэр, итэтэжъхэр, инэнэжъхэр, ипхъорэлъфхэр.

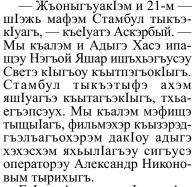
Мыщ дэжьым зыцІэ къеІуагъэхэм ныбжьэу ыкІи ІофшІэнымкІэ амалэу яІэхэр къыдэлъытэгъэнхэ фаеу щытэп. Зы купым хэхьэрэ иІахьылхэм мылъкур зэфэдэу атырагуащэ. Правоприемникыр зы нэбгырэмэ, зэкІэ ахъщэр ащ ІокІэжьы.

Пенсием пае мылъкоу зэІукІагъэр къа выхыжьыгъэным е къа-Іымыхыжынгыным пае страховать шІыгъэгъэ цІыфым идунай зихьожьыгъэ мафэм къыщыублагъэу мэзи 6-м шІомыкІэу ПФР-м ичІыпІэ орган правоприемникхэм заявление рахьылІэ. Заявление ятыгъэным пае пІальэр зыІэкІэкІыгъэ правоприемникым кІэнымкІэ е фитныгъэу иІэхэр суд шІыкІэкІэ фагъэуцужьынхэ алъэкІыщт. Зидунай зыхьожьыгъэм илицевой счет илъыгъэ мылъкур нэмык правоприемникхэм аратыжьыгъахэу, законым зэригъэнафэрэм тетэу а купым хэхьэрэ нэмык правоприемникым кІэным пае заявление ПФР-м иорган къырихьылІагъэмэ, ащ тефэрэ мылькур ПФР-м шІокІ зимыІэ пенсие страхованиемкІэ ирезерв къыхагъэкІызэ ратыжьы. ПФР-м ирезерв къыхахыгъэ мылъкур адрэ правоприемникхэм ежьхэм яшІоигъоныгъэкІэ къатыжьзэ е судкІэ къаІахыжьзэ халъхьажьы.

Зигугъу къэтшІыгъэ Іофым джащ фэдэхэр къыхэмыхъухьанхэм пае, ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ зэкІэ правоприемникхэу заявлениекІэ зыфэзыгъазэхэрэм игъо афельэгъу пенсиехэм апае мыльку зэГузыгъэкІагъэу зидунай зыхъожьыгъэм къыкІэныгъэр зыІукІэнэу щыт Іахьыл пстэуми мылькум щыщ Іахь къаІыхыгъэным е къаІымыхыгъэным ехьылІэгъэ заявление къызэратын фаер агу къагъэкІыжьынэу.

Мы Іофым епхыгъэ пстэури нахь дэгъоу зэхэзыфы зышТоигъохэм АР-м икъалэхэм ыкІи ирайонхэм ПФР-м иорганхэу ащыІэхэм, джащ фэдэу ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ инвестирование ІофшІэнымкІэ купэу щылажьэрэм телефонэу 53-63-54-кІэ зафагъэзэн алъэкІыщт.

ХЪОКІО Аминэт. ПФР-м и Адыгэ республикэ Къутамэ ипащэ игуадз.

ЕтІанэ Анкара тыкІуагъ. Ащ и Адыгэ Хасэ ныбжык абэ къыщызэрэугъоигъ. Ахэр лъэшэу сыгу рихьыгъэх — Іэдэбышхо ахэль, адыгэ хабзэм рэпсэух, зэкІэри яхэкужъ къакІохэмэ, къэкІожьхэмэ ашІоигъу.

Ащ ыуж Къайсыр тыкІуагъ. Адыгэ Хасэм илІыкІохэр гуфэбэныгъэшхо хэлъэу къытпэгъокІыгъэх. Ахэр — Нэдждэт (лъэкъуацІэр къэсшІэжьырэп), Алтиак Тимур, сэ си Гахьылэу Нэгъэплъэ Зэфэр. Нэгъаплъэу

Тыркуем исыр бэу къычІэкІыгъ. ТызыдэщыГэгъэ чІыпГэм къэбэртэе чылабэ ит. Ахэм янахьыбэм тадэхьагъ, цІыфхэм гущыІэгъу тафэхъугъ. КъэмыкІожьыщтхэми, ахэм янахьыбэр

алыбэ къаугъоигъ. Адыгэу зыхэхьагъэхэм ыкІи техын Іофхэр зэхэщэгъэнхэмкІэ зишІуагъэ къякІыгъэхэм зэкІэми афэразэхэу къагъэзэжьыгъ

СИХЪУ Гощнагъу.

Пстэуми япшъэрылъ

общественностыр нахь чанэу -ыахеалеф міанеалеажелеатехнага гъэ семинар АР-м и Мыекъопэ лесничествэ бэмышІэу щыагъ. Ащ иІофшІэн хэлэжьагъэх Урысые экологическэ гупчэм илІыкІохэр, Адыгэ Республикэм имэз хъызмэтшІапІэхэм яобществэ хэтхэр.

Урысые экологическэ гупчэм -езшп мегдаахтфо езгешихег рылъ шъхьа Гэу и Гагъэр АР-м имэзхэм ягъэфедэн общественностыр къыхэгъэлэжьэгъэным епхыгъэ проектыр зэхэгъэуцогъэным ехьылІэгьэ предложениехэр гъэхьазырыгъэнхэр ыкІи проектым иплан гъэнэфэгъэныр

Урысыем ишъолъыр экологическэ гупчэ АР-м имэзхэм ягъэфедэн общественностыр нахы чанэу къыхэгъэлэжьэгъэнымкІэ ипроект ипащэу Андрей Птичниковым къызэриІуагъэмкІэ, проектым гухэльэу ыгъэнафэрэр мэзхэм ягъэфедэнкІэ общественностыр кІэщакІо зыфэхъугъэ ары. Ащ хэхьэ гьэсэныгъэмкІэ ялесничествэхэм яІофшІэн нахь учреждениехэм ялесничествэхэм яІофшІэни нахь гъэлъэшыгъэ- хьэрэ дунаим икъэухъумэн ныр. Джащ фэдэу мы проек- кІэлэеджакІохэр нахь хэщэгъэнтымкіэ агъэнафэ муниципальнэ органхэр зыгъэгумэк Іыхэрэ Іофыгьохэу хэкІхэм яугьоин, -неалидоТиет дехеПивІп-еПиеах хэм ыкІи мэзхэм машІохэр къащымыгъэхьугъэнхэм япхыгъэ Іофыгъохэр зэшІохыгъэнхэр. Ащ пае мэз хъызмэтым иорганхэмрэ общественностымрэ зэгъусэхэу зигугъу къэтшІыгъэ гумэкІыгъохэм язэшІохы къэгъотыгъэным дэлэжьэнхэ фае. Проектым игъэцэкІэжьын мылъкоу пэІухьащтыр Евросоюзым къетІупщы ыкІи Кавказым изы проект анахь инхэм ар ахэхьэ. Джащ фэдэу мы проектым игъэцэкІэжьын хэлажьэх Азербайджан, Армениер, Грузиер, нэмыкІхэри.

Мыекъопэ лесничествэм иподразделение ипащэу, мэз хъызмэтым иобществэ итхьаматэу Хьатикъое Мэджыдэ къы-

Мэзыхэр гъэфедэгъэнхэм Іофтхьабзэм дегъэштэгъэныр зэриІуагъэмкІэ, еджапІэхэм гъэлъэшыгъэным, тыкъэзыуцухэм тапэкІи анаІэ тырагъэтыщт, ащкІэ зэІукІэми ишІогъэшхо къэкІоным щэгугъых.

– Гукъау нахь мышІэми, мэзым хэбзэнчьэу чьыгхэр зэрэщыраупкІыхэрэм ренэу хэхьо. Джы пшъэрылъэу зыфэдгъэуцужьырэр мэзым мэхьанэу иІэр, ар къызэрэуухъумэн фаер цІыфхэм къафэІотэгъэныр, нахь агурыгъэ Іогъэныр ары. Тэ, Адыгеим имэзхэм я ГъэІорышІапІэ щылажьэхэрэм, ащ ехьылІэгъэ гьогу тэрэзым тытет. Мэз кодексым къызэриІорэм тетэу тэпсэу, къыІуагъ Мэджыдэ.

Джащ фэдэу семинарым къыщыгущы Гагъэх Москва къикІыгъэ лІыкІохэр. Ахэм опытэу аІэкІэлъымкІэ тиреспублимехеІшифоІи темкиатх кеми єх къадэгощагъэх, унэшъо гъэнэфагъэхэри ашІыгъэх.

КІАРЭ Фатим.

Т Т И

къэмыкІожьыгъэмэ

Тэхъутэмыкъое районым ит къуаджэхэм ащыщэу Пэнэхэс изакъоу Хэгъэгу зэошхор къызежьэм нэбгыри 150-рэ дащыгъ. Ахэм ащыщыгъ тяти.

1914-рэ ильэсым сятэу Хъущт Юныс ХъутІэ ыкъор Пэнэхэс къыщыхъугъ. Къызэрыхъухьэгъагъэр мэкъумэщышІэ унэгъуагъ. КъакІэхъуагъэхэр цІыкІухэзэ, ятэ-янэхэм ядунай ахъожьыгъ. Уянэ-уятэ уимыІэныр ІэшІэхына, къиныбэ апэкІэкІыгъ. ЗыкъаІэтыгъ, ины хъугъэх, хэти зэрэщы Іэщтым фэбанэу ыублагъ. Юныс кІэлэкІэ дэдэу колхозым хэхьэгъагъ, учетчикэуи, бригадирэуи, колхоз тхьаматэуи къыхэкІыгъ. КІэлагъэ нахь мышІэми, шъыпкъагъэ хэлъэу зыфагъэзэрэ Іофыр ыгъэцакІэщтыгъ.

Юныс итеплъэкІэ мылъэгэмыцІыкІоу, плІзІу шъомбгъо зэ-ІэкІэлъыгъ, кІочІэ дэгъу хэльыгъ. ИшэнкІэ цІыф гъэтІыльыгъэу, бэрэ мыгущыІзу, къы-Іорэм мэхьанэ иІзу щытыгъ. Зыфежьэрэ Іофым къулайныгъэ къыфигъотыщтыгъ.

1936-рэ илъэсым ишыштхьэІу мазэ къыщагъ. Ащ мэзэ зытфых тешІагъэу ичэзыу къэси дзэ къулыкъум ащагъ. ИлъэситІу зипІэлъэ къулыкъур къыухызэ, фин заор къежьагъ, ащ чанэу хэлэжьагъэхэм ащыщ.

Иныбджэгъу дэдэу, къызещэм къекІолІэжьыгъагъэу Пэнэхэс щыщ Дэрбэ Мэджыдэ къысфиІотэжьыгъагъ: «Тызэгъусэу фин заом тызыщэІэм Юныс разведкэм хэтыгъ. Сэ штабым тхакІоу сычІэсыгъ. ЧъыІэр градус 60-м нэсыщтыгъ. Чэщым сыхьатыр 3—4-м алэжь синыбджэгъу разведкэм кІощтыгъэ. Атехъуагъэщтыгъ кІэко фыжьхэр, шы фыжьхэм атесыгъэх. Пахъэу къаГуихырэр сэхъ хъужьыгъэу, шъхьаци напци зэхэмышІыкІ у сыхьатыр 6-м адэжь къэкІожьыщтыгъэ. ЗэкІэ пыльыр зыпихыжьыти, зыпыутхыпкІыхьажьыти, зи ымышІэгъахэм фэдэу, сэлам къытихыти къытхэхьажьыщтыгъ. ЧъыІэ, фабэ, уае, осы иІагьэп. Шыф пхьэшагь, пытагъэ хэльыгъ. ЫІуи ышІи зэкІэ «пхъуантэм» дэлъыгъ. Фин заор къэтыухи тыкъызэкІожьыми разведкэм ылъэныкъокІэ зы къэбар нэмы эми къезгъэ Готэн слъэкІыгъэп».

Юныс фин заом къызекІыжым колхозым мэзие тхьаматэу щылэжьагъ. Сэри сигъэкІогъагъ кІэлэегъэджэ курсым.

ащыщ

Зэоуж илъэсхэм Пэнэхэс дэтыгьэ ублэп э еджап эм Іоф щысшагь

Юныс Ленинград ащэ, шыудзэм хэтынэу мэхъу. Ленинград нэІуасэ щызэфэхъугъэх Юнысрэ Щынджые щыщэу Батмэн Щэбанэрэ. Казармэм япІэкІорхэр щызэпытхэу зэрилъыщтыгъэхэр Щэбанэ къыІотэжьыщтыгъ. Ленинград зы илъэсэ зэдыдэсыгъэхэу Сталинград ащагъэх. Бэрэ зигугъу къышІыщтыгъэр Юныс пшъэшъэ цІыкІоу иІэм рыкІощтыр ымышІэу лъэшэу зэригъэгумэк Іыштыгъэр ары. Зыгорэ ежьым къехъулІэмэ икъэбар къуаджэм лъигъэІэсынэу Щэбанэ елъэ Іущтыгъ. **Шэбанэ** къызэриІотэжьыщтыгъэмкІэ, пчэдыжьым сыхьатыр 4-м атакэм ежьагъэх. Командирым Юныс иадъютантыгъ. ОшІэ-дэмышІэу иш къызэхэфэ, ащ лъыпытэу ежьыми къехъулІагьэр ымышІэу бэрэ щыльыгь. Иакъыл къызэкІожьым госпиталым чІэльыгь. Мэзэ пчъагъэрэ иІоф дэигъэ.

— Бэрэ сыкІэупчІагь Юныс рыкІуагьэм, — ыІощтыгь Щэбанэ, — ау икъэбар зыми къысиІуагъэп. Анахьыбэрэ Юныс зигугъу къышІыщтыгъэр «Ура, текІоныгъэр къыдэтхыгъ» тІонышъ тызыгушІощт мафэр ары.

Юныс илъэс 28-рэ ыныбжынгъ гъэтхэнэ мазэм, 1943-рэ илъэсым заом зыщэфэхым. Цыф бэрэчэтыгъ, хъунхъагъэ, чаныгъ, лъэшыгъ, зэфагъэ.

Зэо ужыми цІыфымэ къинг зэпачыгъ. Заом зэкІэ зэхикъутагъэр зэтырагъэпсыхьажьын фэгъэ. Колхоз Іофыр зэкІэ ІэкІэ зэшІуахыщтыгъ. Жъи, кІи, хъулъфыгъи, бзылъфыгъи аІэ зэкІэдзагъэу зы бын унагъо фэдэу Іоф зэдашІэщтыгъ. КІэлэцІыкІу быдзашьо зиІэ бзыльфыгъэми фэгъэкІотэныгъэ фашІыщтыгъэп. Якушъэхэр кукІэ шъофым ащэщтыгъэх, ахэм зы нэбгырэ алъыплъэщтыгъ, быдз рагъэшъонхэ зыхъукІэ, Іофым къыпыкІыштыгъэх.

Юныс ишъхьэгъусэу сянэ Klакlыхъумэ япхъугъ. Сабый цlыкlуитlу ятэ ямыlэжьэу Айщэт къылъэхэнэгъагъэх, зыр лъэрыкlуагъ, адрэр быдзэшъуагъ. Зы мафи ыгу кlодыгъэу цlыф ригъэшlагъэп. Исэбыйхэр зэрипІущтхэм ыуж итыгъ. Хъулъфыгъэм ышІэн фаери бзылъфыгъэ ныбжыкІэм къылъэхэнэгъагъ, колхозри ащ къызхэкІыгъэ унагъори мэкъумэщышІагъ. ІофшІэным дэшъхъахыщтыгъэп, зэкІэ фэкъулаеу зэшІуихыщтыгъ. Чэщ мэзагъо зыхъукІэ хатэр ытІыщтыгъ. Ащ изэкъуагъэп, былымхэри щагубзыухэри бэу зэдиІыгъыщтыгъэх.

Сянэ шъузабэу къызэнэм ильэс 20 ыныбжыыгь. Ащ емылъытыгъэу ищыІэкІэ-псэукІэщтым ыуж ишъыпкъэу итыгъ. Бзыльфыгьэ льэпэ-льэгагь, шъхьац кІыхьэ тельыгъ, нэ шхъуантІзу, нэгу хъурэягъ. Ыпхъурэ ыкъорэ дэгъоу тыригъэджагъ, Іофи тшІагъэ, пенсиеми тынэсыгъ. Сшэу ДзэкІошыу 1950-рэ илъэсым еджапІэм чІэхьагъ. Дэгъоу еджэщтыгъ. 1960-рэ илъэсым я 10-рэ классыр къыухыгъ. ЕджапІэм къызэрэчІэкІыгъэм тетэу колхозым прицепщикэу хэхьэгъагъ. Джы къызнэсыгъэм игугъу ашІы такъикъитфыкІэ трактор фыкІэ зэригъэшІэгъагъ аІошъ. Зы илъэс Іоф ышІагъэу, военкоматым шофер курсым егъакІо къалэу Краснодар. Ар дэгъу дэдэкІэ къеухы. 1962-рэ илъэсым дзэ къулыкъум ащэ. Карантиныр Новороссийскэ щы-

Лэжьыгъэм иугъоижьын фэхьазырых

Теуцожь районым иадминистрацие мэкъу-мэщымкІэ игъэ-ІорышІапІэ иинженер шъхьаІэу Гъонэжьыкъо Мухьдинэ къызэрэтиІуагъэмкІэ, мы лъэхъаным пшъэрыль шъхьаІэу зыфалъытэжьырэр игъом, кІэзыгъэ -еалиажел еахашиф уоахимеф хэр угъоижьыгъэнхэр ары. Ащ -ыхуІи мохшестиське Ішеф жьын хэлэжьэщт мэкъумэщ техникэ зэфэшъхьафхэр губгъом ихьанхэм, ІофшІэнхэм афежьэнхэм зэрафэхьазырхэр зэрагъашІэ, щыкІагъэхэр ащ лъыпытэу дагъэзыжьых.

-ыажеп еахашыф еалыМгъэу Іутхыжьынэу щытыр гектар 9300-рэ фэдиз мэхъу, еІо инженер шъхьаІэм. — Ащ шышэу гектар 1348-р хьэ, коцыр гектар 7946-рэ. Тилэжьыгъэ хьасэхэр дахэх, къабзэх. Ахэр гъэбэгъогъэнхэмкІэ тичІыгулэжьхэм альэкІ къагъэнагъэп, агротехникэм ишэпхъэ пэрытэу щыІэр зэкІэ агъэцэкІагъ, гъэтхэ мазэхэм тІогъогогъо бжыхьасэхэм минеральнэ чІыгъэшІухэмкІэ яшІушІагъэх, щэнаут зыхэлъ уцхэр атыраутхэхэээ уцыжъхэр, хьэцІэпІацІэхэр ахагъэкІодыкІыгъэх. Хьэр зэфэдэкІэ гъожьышэ хъугъэ. Ащ икъэІожьын бэрэ пэмылъэу механизаторхэр фежьэщтых. Лэжьыгъэ шъхьаІэу коцыри ащ къыкІэлъыкІощт.

Корр.: Зигугьу къпшІыгьэр Іофыгьошху. Адэ кІззыгьэ фэмыхьоу лэжьыгьэр угьоижьыгьэным, ІофшІэнхэр зэкІэльыкІоу зэшІохыгьэнхэм техникэмыльэныкьокІэ сыдэущтэу шьуафэхьазыра?

Гъ. М.: Мы аужырэ илъэсхэм тигубгьохэр гъэбэжъульэ тэшІых. Апэрэ илъэсэп мыщ фэдэ Іофым тызэрэрихьылІэрэр. ГъэрекІуи фышъхьэ лэжьыгъэ гектар минипшІым ехъу Іутхыжьыгъагъ, тызхэхьэрэ зонэмкІэ пэрытныгъэр тыубыти, ахъщэ шІухьафтынхэр къытатыгъагъэх. Мыгъи тыкъызэкІэкІощтэп, ІофышІэкІэшІоу тІэ-

угъэм хэдгъахъозэ, лэихор игъом тыугъоитыфэхьазыр.

гъошхор анахь охътэ-Ішеф мыныхтоІшеє тьэщт техникэр зыфэкъитыдзэгъах. КъытагъэмкІэ, комбайнэ рактор 28-мэ губгъом шІэщт, автомашинэ жьыгъэр комбайнэхэм ыщт. Ащ фэдиз технивъэхъаным районым и, ахэр къыздикІыщт--ешапк мехеІпаІштема мерхэр гъэрекІо фэдэ мыгъи ащыІэгъахэх, ыгъэхэр адашІыгъах. <u>р.:</u> Ахэр къыздикІынузщыгугъуыхэрэм та-**Т**гъуазэба.

∴ Бетугъэнэ Мурадищэ фирмэу «КиевозыфаІорэм хьэ гекфэдизрэ коц гектар иІ. ГъэрекІуи ащ нахьыбэ яІагъ. Комбайнэхэу «Джон-Дир» зыфаІорэм фэдищэу яІэхэмкІэ игъом Іуахыжыыгыгь. Джыри щэч хэльэп япшъэрылъхэр зэрагъэцэкІэщтым. ЗыкІыфырикъухэрэр комбайнэхэм светыр хэгьэнагъэу, чэщым осэпсыр къехынэу регъэжьэфэ Іоф зэрашІэрэр ары. ЯтІонэрэмкІэ, комбайнэ щыкІэхэмэ, ахэм зи ащымыхъоу ар къагъотын алъэкІыщт.

Джащ фэд Кушъу Рэмэзанэ зипэщэ «Синдика-Агрори». Мыщ фышъхьэ лэжьыгъэ гектар минитІу фэдиз щыІуахыжьынэу щыт. Ащи комбайнэу «Лаверда» зыфиІорэм фэдэ 13—14-р зыщыфаем хьасэм хигъэхьан елъэкІы. ЦІыкІу Олэгъэй зипэщэ «Рив-Агрори» итхьаматэхэу Краснодар щы-Іэхэм комбайни, нэмыкІ техники щагъакІэрэп. Сергей Комаровыр зипэщэ ООО-у «САМ»-м комбайнэу «Клаас» зыфиІорэр иІ. Ащ хъызмэтшІапІэм икоц гектар 280-р зэу щымыхьоу Іуихыжьынышъ, зищык Гагъэм Гэпы Гэгъу фэхъужьын ылъэкІыщт. Джащ фэдэу уафэгумэкІынэу щытэп хъызмэтшІапІэхэу «Шансми» (ипащэр Уджыхъу Юсыф), Аскъэлэе агрофирмэми (итхьаматэр Владимир Бузулеев).

Корр.: Ар дэгъу. Адэ фермер хъызмэтшІапІэхэм фышъхьэ лэжьыгъэ гектар тхьапша Іуахыжьынэу щытыр?

Гъ. М.: Ахэм коц гектар 2930-рэ Іуахыжынэу щыт. Районым ифермерхэм техникэ зэфэшъхьафэу яІэр бэдэд. Трактор 49-рэ аІэкІэль. «Джон-Дирым» фэдэхэр зыщэфыгъэхэри ахэтых, автомашинэ зэтегъэпсыхьагъэхэри агъэфедэх. ЯмакІэр комбайнэхэр арых. Ахэр зиІэхэр джырэкІэ нэбгырищ ныІэп.

Ауми ахэм илъэс къэс фышъхьэ лэжьыгъэхэр агъэбагьох ыкІи игьом кІззыгьэ фэмыхьоу аугьоижьых. Щэч хэльэп мыгъи аущтэу зэрэхъущтым. Тэри районым щылэ--еахашеІк мехемдиф едеаж тетхэр амал зэриІэкІэ адедгъэ-Іэщтых. Ежьхэри афэтшІэщтым къежэхэу щысхэп. Ащ фэшыхьат гъобэкъое фермерхэу Уджыхъу Кимэ, Уджыхъу Борисэ, Шъхьэлэхъо Мэдинэ, нэмыкІхэри зэрэпсэугъэхэр. Красногвардейскэ районым щыпсэурэ яныбджэгъухэу комбайнэхэр зи Гэхэр къырагъэблагъэхи, зэкІэми апэу якоц хьасэхэр гъэрекІо Іуахыжьыгъагъэх. Мыгъи тифермерхэр гъэрекІо Іоф афэзышІагъэхэм адэгушы Іэгъахэх, зэзэгъыныгъэхэр адашІыгъах, нэмыкІ икІыгъохэми яусэгъахэх. Арышъ, лэжьыгъэшхом иІухыжьын тыфежьэным тыфэхьазыр. Ар кІззыгъэ фэмыхъоу чеш мытшуахедек еалыхоІшек хэлъэп.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

ЗЭКЪОШНЫГЪЭМ ИГЪОГУХЭМКІЭ

ЧІыгур гупсэ, бзэр псэ

Израиль ит адыгэ къуаджэу Кфар-Камэ Ацумыжъ Налщык щэпсэу. Урысыем игражданинэу зэрэщытыр къэзыушыхьатырэ паспорт къыратыжьыгъ. Къызыщыхъугъэ израиль чылэм къыдэмыкІыжьыгъэми, Адыгэ Республикэм щыпсэоу ельытэ. Налщык ыкъоу Айбек кІэлэ дэдэу Мыекъуапэ къызэкІом Израиль ыгъэзэжьын ылъэкІыгъэп. «Мыр сэ сикъал, сичІыгу», — ыІуагь ащ.

Лъэпкъым ишэн-хабзэхэр, итарихъ къипІотыкІынхэм фэшІ ыбзэ зэбгъашІэ пшІоигьоу уахътэ къыокІу. Итэкъухьагъзу лъэпкъыр дунаим щэпсэуми, илъэныкъо гупсэ лІыгьэкІэ кІэрычыгьэ хъугъэми, щымыгъупшэжьынэу, зыми хэмыкІокІэнэу Тхьэм къыритыгъэ чІыгу иІ. Дунаим тет адыгэмэ анэІу къызыфэгъэзэгъэ хэкум тэ тыщэпсэушъ, тынасыпышІу, дахэкІэ къеблэгъэжьхэрэм тыгу ихыгъэу тапэгъокІы.

Ацумыжъ Айбек футбол дэгъоу ешІэщтыгъ, адыгэ орэдэу къы Гохэрэр дискым тыритхагъэх, иныбджэгъухэм, инэІуасэхэм шІухьафтын афишІыгъэх. Илъэпкъ, ичІыгу шІулъэгьоу афыриІэр иорэдхэмкІэ къыри-ІотыкІыгъэх. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гъэпсык Гэльгън фэгъэхьыгъэ Іофыгъомэ ахэлажьэзэ, гуфэбэныгъэу илъэпкъ фыриІэм хэхьуагь, сэнэхьат зэригьэгьотыгь.

Хьатыгъужъыкъуае щыщ Даур Нурыетрэ Ацумыжъ Айбекрэ бэрэ зэкІырыплъыгъэхэп, лъэпкъ гупшысэр зыдаІыгъэу зэшъхьэгъусэ зэфэхъугъэх, сабыитІу къафэхъу-

- СикІалэрэ синысэрэ адэжь сыкъэ-

кІуагъ, кІэлэцІыкІухэм сафэзэщыгъ, — еІо Ацумыжъ Налщык. — Ныбджэгъоу хэкум щысиІэхэ Хъунэ Аслъан, Натхъо Адамэ, нэмыкІхэми саІукІагъ, «Адыгэ макъэм» сыщы Іагь, тызытегущы Іэ тш Іоигьор мак Іэп...

Льэпкъыр зэзыпхырэ адыгабзэр Израиль ис адыгэмэ ашІэ, агъэлъапІэ. Ацумыжъ Налщык къызэрэтиІуагъэу, тиныбжыкІэхэр зэлъыкІохэу зэраублагъэм тилъэпкъэгъухэр егъэгушІох. Кфар-Камэ и Адыгэ Хасэ ипащэу Ацумыжъ Налщык Іоф ышІэ зэхъум тиансамблэ цІэрыІохэу «Ислъамыемрэ» «Налмэсымрэ», футбол клубэу «Зэкъошныгъэр», титхакІохэмрэ артистхэмрэ Израиль ригъэблэгъагъэх, зэкъошныгъэм игъогу къафызэ-Іуихи, лъэпкъ лъэмыджым игъэпытэн иIaхьышІу хишІыхьагъ.

Зэшъхьэгъусэ Ацумыжъ Налщыкрэ Фэмыерэ Саудовскэ Аравием ит Меккэм щы-Іагьэх, хьаджэ хьугьэх. Адыгеим икІыгьэ купымрэ Ацумыжъхэмрэ Меккэм зэрэщызэ укІагъэхэр бэмэ ашІогъэшІэгьоныгъ. Адыгэхэр нахь дэгъоу зэрэш Іэнхэм пае нахьыбэрэ зэлъыкІонхэ фаеу Ацумыжъ Налщык елъытэ. Адыгэ Республикэм щыщ журналист Кфар-Камэ ригъэблэгъэнышъ, адыгэу Израиль исхэм яхьыл Гэгъэ къэбархэр, Израиль ипсэукІэ къыригъэтхыхэ шІойгъў.

Сурэтым итыр: Ацумыжь Налщык.

УШУ. ЕВРОПЭМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Тибыракъ Италием щэбыбатэ

Европэм ушумкІэ изэнэкъокъухэу Италием икъалэу Рим шыкІуагъэмэ хэгьэгу 12-мэ яспортсменхэр ахэлэжьагьэх. Урысыем ихэшыпыкІыгьэ командэ хэтыгьэх Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ и Министерствэ и СДЮСШОР илІыкІохэр. ТибэнакІохэу Армен Норсоянрэ Нисредин Разахановымрэ дышъэ медальхэр къыдахыгъэх.

АР-м и СДЮСШОР итренер-кІэлэегъаджэхэу Владимир Васильченкэмрэ Нэмыт Іэкьо Аскэррэ япащэхэу тиспортсменхэр Европэм изэнэкъокъухэм ахэлэжьагъэх. Ушум щыщ бэнакІзу сшуайцзяо» зыфиІорэмкІэ бэнакІохэр зэнэкьокъугъэх. Адыгеим испортсменхэу Армен Норсоян, Набэкъо Тимур, Нисредин Разахановыр апэрэ чІыпІэхэм афэбэнагъэх. Набэкъо Тимур шъобж ылъакъо къызытыращэм ыуж медальхэм ащыщ къыхьынэу амал иІагъэп. Дышъэ медалыр ащ къыдихынэу тренерхэр щыгугъы-

Традиционнэ ушум щыщ бэнакІэу щыт шуайцзяор. Китаим ащ мэхьэнэ ин щыраты. Дзюдом, самбэм афэдаІоп шуайцзяор. Арэу щытми, кІуачІэр, къулайныгъэр спортсменхэм лъэшэу ящык агъэх, дзыгъохэр агъэцэк энхэм фэш І шІыкІабэмэ альэхьух. Урысыем ихэшыпыкІыгьэ командэ бэнэкІо 11 хэтыгъ.

А. Норсоян кг 70-рэ къэзыщэчырэмэ якуп щыбэнагъ. Италием испортсменитІумэ, Испаниемрэ Урысыемрэ ябэнак Тохэм атек Туи, дышъэ медалыр къыфагъэшъошагъ.

Н. Разахановыр, кг 65-рэ, алырэгъум дэгъоу щыбэнагъ. Италием, Швейцарием, Урысыем яспортсменхэм атекІуи, Европэм ичемпион хъугъэ. Техникэу ащ ыгъэфедагъэр Европэм итренер цІэрыІохэм ашІогьэшІэгьоныгь.

Дышъэ медальхэр тиспортсменхэм къазыфагъэшъуашэхэм ыуж къалэу Рим испортзалышхо Урысые Федерациемрэ Адыгэ Республикэмрэ ябыракъхэр щаІэтыхи, шъхьафитэу щагъэбыбэтагъэх. Урысыем ихэшыпык і ыгъэ командэ дышъэ медалищ къыдихыгъ — ащ щыщэу тІур Адыгеим ибатырхэм къахьыгъ.

Урысыем традиционнэ ушумкІэ изэнэкъокъухэр бжыхьэм зэхащэщтых. Къалэу ахэр зыщыкІощтхэр джыри къыхахыгъэгоп. Зыхэдэщтхэм Мыекъуапэ зэращыщым тегъэгушІо.

Зэнэкъокъухэу Италием щыкІуагъэхэм тахэлэжьэным фэшІ ІэпыІэгъу къытфэхъугъэхэм льэшэу тафэраз, — elo AP-м ушумкІэ итренер шъхьа Ізу Владимир Васильченкэм. — Алексей Петрусенкэм, Хьасанэкъо Муратэ, Трэхьо Асльан, Хъунэго Рэщыдэ, Хьак Іэмызэ Аслъан, нэмыкІхэу тызыгурыІуагъэхэм.

Дунаим, Европэм язэнэкъокъухэм дышъэ медальхэр къащыдэзыхыгъэ тиспортсменхэм мы ильэсым Китаим, Чехием, Италием Адыгэ Республикэм ибыракъ льагэу ащаІэти, шъхьафитэу ащагъэбыбэтагъ. Адыгэ лъэпкъым икъэралыгъо быракъ дунаим щязыгъэшІэрэ спортсменхэу тиреспубликэ щытхъур къыфэзыхыырэмэ тафэраз, ямедальхэр нахьыбэ хъунхэу афэтэІо. Тренер-кІэлэегъаджэхэм яшІушІагъи тигуапэу къыхэтэгъэщы.

Китаим ушумкІэ дунэе турнирэу бжыхьэм щык Іощтым хэлэжьэнхэу тиспортсменхэм

ФУТБОЛ. ЯТІОНЭРЭ КУПЫР

«Черноморец» Новороссийск «Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — 4:0. Мэкъуогъум и 15-м Новороссийскэ щызэдешІагьэх, нэбгырэ 3000 зэІу-

кІэгъум еплъыгъ. Зезыщагьэр: В. Мирошниченко — Ростов-на-Дону.

Къэлапчъэм Іэгуаор дэзыдзагъэхэр: Бурмаков — 4,66, Къэрэтлъэш — 55, Синяев — 83, пенальтик Іэ.

«Зэкъошныгъэр» апэрэ такъикъ 45-м дэеу ешІагъэп. ТелефонкІэ тызытеом пчъагъэм лъэшэу тигьэгумэк інштыгьэп, гугьап і ти і ти і агь. Ау бысымхэр ешІапІэм зэрэщыбысымхэр нафэ хьугьэ гьогогьуитІо тикьэлапчьэ Іэгуаор къызыдадзэм ыуж.

Тифутболистхэу Мыкьо Муратэ я 24-рэ, Иван Юдиным я 40-рэ, Уздэн Роман я 50-рэ, Игорь Жегулиным я 60-рэ такъикъхэм судьям къафигъэпыти, тамыгъэ гъожьхэр къаригъэлъэгъугъэх. «Зэкъошныгъэм» ешІэгъур шІуахьыгъэми, гугъэр чІэтынэрэп, зичэзыу зэТукІэгъум щытекІонэу фэтэІо.

Купым хэтхэр зэрешІагьэхэр: «Краснодар-2000» — «Дагдизель» — 1:1 (0:1), еп-¬тыгьэр нэбгырэ 200, «Мэщыкъу» — «Ан-

Гугъэр чІэтынэрэп

гушт» — 5:0 (3:0), 1800-рэ епльыгьэр, «Тор-педо» — «Автодор» — 1:0 (0:0), 3200-рэ епльыгьэр, «Кавказтрансгаз» — «Астрахань» — 2:0 (1:0), 1000 епльыгьэр, «Беслан» — «Батайск» — 3:2 (3:2), еплъыгъэр 200, СКА — «Энергия» — 1:1 (1:1), еплъы-гъэр 1000, «Таганрог» — «Динамо» — 1:0 (0:0), еплъыгъэр 500.

Апэ итхэр

Къэлапчъэм Іэгуаор анахыыбэрэ дэзыдза-

1. П. Сафронов — «Мэщыкъу» — 11 2. С. Гриненко — «Астрахань» — 7 3. Дж. Къэрэтлъэш — «Черноморец» — 7

4. Б. Калоев — «Беслан» — 5 5. Д. Павлов — «Зэкъошныгь» — 5 6. Т. Шаванов — «Дагдизель» — 5 7. Р. Уздэн — «Зэкъошныгъ» — 4

8. Д. Шэуджэн — «Кавказтрансгаз» — 4. ЧІыпІэу зыдэщытхэр

Мэкъуогъум и 16-м ехъулІэу командэхэр чІыпІ у зыдэщытхэмрэ очко пчъагъзу яІэмрэ 1. «Черноморец» — 30

2. «Торпедо» — 29 3. «Мэшыкъv» — 20

4. «Кавказтрансгаз» — 19

5. «Энергия» — 18

6. «Зэкъошныгъ» — 16 7. «Краснодар-2000» — 16

8. «Астрахань» — 15 9. «Дагдизель» — 12

10. «МИТОС» — 12

11. «Беслан» — 11

12. СКА — 9 13. «Батайск» — 8

14. «Динамо» — 8

15. «Автодор» — 7 16. «Таганрог» — 7

17. «Ангушт» — 5. Мэкъуогъум и 21-м «Зэкъошныгъэр» Мыекъуапэ щешІэщт, «Кавказтрансгазым» ифутболистхэр тихьакІэщтых.

НэкІубгъом итхэр зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэхэр: Адыгэ Республикэм

и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдэзыгъэкІырэр: Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур.Кре-стьянскэр, 236

> Редактор шъхьаІэр

ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэщыІэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр,

> Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44.

редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-

гъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиутыхэрэм мышъыпкъагъэу къахафэ-хэрэмкІэ къэзытхыгъэхэм пшъэдэкІыжь ахьы. Къатхэхэрэмрэ гъэзетым щылажьэхэрэмрэ яеплыкІэ зэтемыфэн ылъэкІыщт. Гъэзетеджэхэм къытфагъэхьырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкІи къэ-ЗЫТХЫГЪЭХЭМ аІэкІэдгъэхьажьыхэрэп.

Зыщыхаутырэр OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 6155 Индексхэр 52161 52162

Зак. 1860

Хэутыным узщыкӀэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00